

Subsidieregeling Lokale Aanpak Isolatie Altena 2024-2027

Geldend, met terugwerkende kracht, van 01-01-2024 t/m 31-12-2027.

Intitulé

Subsidieregeling Lokale Aanpak Isolatie Altena 2024-2027

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Altena, gelet op titel 4.2 van de Algemene wet bestuursrecht en artikel 3 van de Algemene Subsidieverordening 2023 van de gemeente Altena, **besluit** vast te stellen de volgende:

“Subsidieregeling Lokale Aanpak Isolatie Altena 2024-2027 ”

Artikel 1 Algemene bepalingen en begripsomschrijving

1. Tenzij in deze regeling uitdrukkelijk anders wordt vermeld, gelden de voorwaarden en bepalingen in de Algemene Subsidieverordening gemeente Altena (ASV).
2. In deze regeling wordt verstaan onder:
 - a) ASV: Algemene Subsidieverordening 2023 van de gemeente Altena;
 - b) Awb: Algemene wet bestuursrecht;
 - c) Bestaande thermische schil: de isolerende laag aan de buitenzijde van de bestaande woning. Wanden, daken, beglazing, deuren en vloeren, grenzend aan de buitenlucht of grond. De thermische schil is de 'jas' van de woning en kan wel of niet geïsoleerd zijn;
 - d) College: College van burgemeester en wethouders van de gemeente Altena;
 - e) Energielabel: Dit geeft met de klassen A++++ (groen, zeer zuinig) tot en met G (rood, zeer onzuinig) aan hoe energiezuinig een huis is;
 - f) Energietransitie: overgang van het gebruiken van fossiele energiebronnen naar hernieuwbare energiebronnen;
 - g) Grondgebonden woning: Een woning die rechtstreeks toegankelijk is op het straatniveau, waarvan één van de woonlagen aansluit op het maaiveld en waarbij er zich verder geen woningen/wooneenheden boven (of onder) bevinden;
 - h) Isolatiemaatregelen: Maatregelen aan de bestaande thermische schil die ervoor zorgen dat er minder warmte naar buiten lekt. Bijvoorbeeld vloerisolatie, spouwmuurisolatie en isolerende beglazing. Hierdoor wordt energie en geld bespaard;
 - i) Isolatiewaarde: Dit geeft het isolerend vermogen van het isolatiemateriaal aan. Rc waarde geeft de warmteweerstand aan van bijvoorbeeld spouwmuur- of dakisolatie. Hier geldt hoe hoger de Rc hoe beter de warmteweerstand. Ug geeft de isolatiewaarde aan van beglazing. Hier geldt hoe lager de Ug hoe beter de warmteweerstand;
 - j) Lokale Aanpak Isolatie (LAI): Dit is een isolatieprogramma voor slecht geïsoleerde grondgebonden koopwoningen in de gemeente Altena;
 - k) Maatregelenlijst Subsidie: de lijst met maatregelen inclusief isolatiewaarden waar, op grond van deze subsidieregeling, subsidie voor kan worden aangevraagd. De Maatregelenlijst is opgenomen in Bijlage 1 bij deze subsidieregeling;
 - l) Slecht geïsoleerde woning: een grond gebonden wooneenheid als bedoeld in artikel 1, eerste lid, van de Woningwet met een energielabelklasse D, E, F, of G of een met die energielabelklassen vergelijkbare energetische staat, waarin ten minste twee van de volgende bouwdelen niet of slecht geïsoleerd zijn:

1. de vloer en de bodem;
 2. de gevel/spouw;
 3. het dak, de zoldervloer of de vlieringvloer;
 4. de beglazing in de woning.
- m) Slecht geïsoleerd bouwdeel: Bouwdelen (delen van een woning) zijn slecht geïsoleerd wanneer ze niet voldoen aan minimale isolatie-eisen zoals vermeld in bijlage 2;
- n) Subsidieaanvraag: het verzoek om in aanmerking te komen voor de subsidie, ingediend op een daarvoor beschikbaargesteld digitaal aanvraagformulier;
- o) Subsidieaanvrager: een natuurlijke persoon die de aanvraag voor subsidie indient of die iemand anders machtigt om deze aanvraag namens hem/haar in te dienen;
- p) Vakspecialist: bedrijf dat gespecialiseerd is in het uitvoeren van een of meerdere isolatiemaatregelen en dat door de subsidieaanvrager wordt ingehuurd;
- q) Doelgroep verdubbeling tegemoetkoming: Huishoudens met een inkomen tot maximaal 130% ten opzichte van de bijstandsnorm;
- r) WOZ-waarde: Dit is een zo goed mogelijke schatting van de mogelijke verkoopprijs van de woning op de waardepeildatum van 1 januari 2022. De WOZ-waarde wordt jaarlijks door de gemeente bepaald.

Artikel 2 Toepassingsbereik

Het bepaalde in deze subsidieregeling is enkel van toepassing op de verstrekking van subsidies door het college voor de in artikel 3 bedoelde activiteiten in de periode 1 januari 2023 tot en met 31 december 2027.

Artikel 3 Activiteiten en kosten die voor subsidie in aanmerking komen

De subsidie kan uitsluitend worden verstrekt voor isolatiemaatregelen aan een eigen woning als bedoeld in artikel 1. lid 2g. De isolatiemaatregelen die voor subsidie in aanmerking komen, staan vermeld op de maatregelenlijst opgenomen als bijlage 1 van deze subsidieregeling.

Artikel 4 Doelstelling

De gemeente Altena wil met de Lokale Aanpak Isolatie (LAI) eigenaar-bewoners van bestaande grondgebonden koopwoningen die, als bedoeld in artikel 5, slecht geïsoleerd zijn en een relatief lage WOZ-waarde hebben financieel helpen bij het na-isoleren van hun woning. Hierbij wordt gestreefd naar (minimaal) een energielabel B.

Na-isoleren zorgt voor een lagere energierekening, meer comfort in de woning en minder CO₂-uitstoot. Het beïnvloedt de bestaanszekerheid van woningeigenaren positief en draagt bij aan de doelen van de gemeente Altena om in 2046 CO₂ neutraal te zijn.

Artikel 5 Doelgroep

1. De subsidie is bestemd voor de eigenaar-bewoner van een grondgebonden koopwoning in de gemeente Altena die voldoet aan de volgende voorwaarden:
 - a. De woning had op de waardepeildatum 1-1-2022 een WOZ-waarde van € 429.300 of lager;
 - b. De woning is slecht geïsoleerd (energielabel D t/m G). Als de woning geen geldig energielabel heeft, dan geldt dat de woning vóór 1992 moet zijn gebouwd en aantoonbaar

twee slecht geïsoleerde bouwdelen heeft. Het bouwdeel is slecht geïsoleerd zoals bedoeld in artikel 1 onder l en m.

2. Voor de categorie 'Doelgroep verdubbeling tegemoetkoming' binnen de doelgroep zoals vermeld onder lid 1. kan het subsidiebedrag hoger zijn, zoals beschreven in artikel 7.
3. Eigenaar-bewoners die menen te voldoen aan de voorwaarden voor 'de 'Doelgroep verdubbeling tegemoetkoming', kunnen contact opnemen met de gemeente. Na toetsing van inkomen en vermogen kan het college besluiten deze eigenaar-bewoners alsnog op te nemen in de 'Doelgroep verdubbeling tegemoetkoming'.

Artikel 6 Voorwaarden

A. Algemene voorwaarden

- a) De subsidieaanvrager is eigenaar en bewoner van de in de gemeente Altena gelegen grondgebonden woning. Of de subsidieaanvrager is eigenaar en wordt na renovatie van de woning bewoner van de in de gemeente Altena gelegen grondgebonden koopwoning.
- b) De woning had op de waardepeildatum 1-1-2022 een WOZ-waarde van € 429.300 of lager.
- c) De woning is slecht geïsoleerd (energielabel D t/m G), kijk op: <https://www.ep-online.nl/Energylabel/Search> voor het energielabel. Als de woning geen geldig energielabel heeft, dan moet de woning vóór 1992 zijn gebouwd en aantoonbaar twee slecht geïsoleerde bouwdelen hebben. Het bouwdeel is slecht geïsoleerd zoals bedoeld in artikel 1 onder l en m.
- d) De isolerende maatregelen worden aangebracht aan de bestaande thermische schil van de woning. Isolatie voor uitbreiding van de woning (bijv. aanbouw of plaatsing van een dakkapel) komt niet voor subsidie in aanmerking.
- e) Met betrekking tot materiaalkosten komen alleen nieuwe, ongebruikte materialen die voor energiebesparing worden aangebracht voor subsidie in aanmerking. De benodigde constructiematerialen of materialen voor de (esthetische) afwerking komen niet voor subsidie in aanmerking.
- f) Subsidie voor spouwmuurisolatie, gevelisolatie en dakisolatie aan de buitenzijde kan alleen worden aangevraagd als deze maatregel op een natuurvriendelijke manier wordt uitgevoerd door isolatiebedrijven met het keurmerk 'natuurvriendelijk isoleren'. U vindt deze bedrijven op www.natuurvriendelijkisoleren.nl.
- g) Subsidie op grond van deze regeling wordt eenmalig per adres verstrekt, ongeacht het aantal genomen isolatiemaatregelen.
- h) De subsidieaanvrager dient de maatregelen blijvend in stand te houden.
- i) Het college kan een controle laten uitvoeren door middel van steekproeven. Indien bij de controle blijkt dat de activiteiten niet of niet geheel zijn verricht, kan het college de subsidievaststelling intrekken, dan wel de subsidie op een lager bedrag vaststellen en overgaan tot het terugvorderen van de teveel ontvangen subsidie. Alvorens tot terugvordering te besluiten, stelt het college de subsidieontvanger in de gelegenheid binnen een termijn van vier weken alsnog de isolatiemaatregelen uit te (laten) voeren en dit feitelijk aan te tonen als beschreven in artikel 10 B.
- j) Subsidieaanvrager is verplicht onvoorwaardelijke medewerking te verlenen aan een eventuele controle.

B. Aanvullende voorwaarden Vakspecialist

Als subsidieaanvrager de isolatiemaatregelen laat uitvoeren door een vakspecialist, geldt nog het volgende:

- a) Materiaalkosten én arbeidskosten voor het aanbrengen van de isolerende maatregelen komen voor subsidie in aanmerking, met inachtnaam van artikel 6 A lid e;
- b) Als een of meerdere maatregelen worden uitgevoerd door een vakspecialist, kan subsidieaanvrager ook [ISDE-subsidie](#) aanvragen bij de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RvO).

C. Aanvullende voorwaarde Doe-Hoe-Zelf

Als subsidieaanvrager de isolatiemaatregelen zelf uitvoert, geldt het nog volgende:

- a) Spouwmuurisolatie, gevelisolatie en dakisolatie aan de buitenzijde zijn uitgesloten voor Doe-Het-Zelf en dienen door een vakspecialist te worden uitgevoerd.
- b) Alleen de materiaalkosten en niet eventuele arbeidskosten komen voor subsidie in aanmerking, met inachtnaam van artikel 6 A lid e.
- c) De subsidieaanvrager die de isolatiemaatregelen aan de woning aanbrengt, voert de werkzaamheden technisch goed uit.
- d) Om in aanmerking te komen voor subsidie, moet eerst een isolatieadvies worden uitgebracht door een door het college aan te wijzen partij.

Artikel 7 Hoogte van de subsidie

A. Vakspecialist

1. Als subsidieaanvrager de isolatiemaatregelen laat uitvoeren door een Vakspecialist, dan gelden de volgende maximale subsidiebedragen:
 - a. Het subsidiebedrag bij het uitvoeren van één maatregel door een vakspecialist is maximaal € 750;
 - b. Het subsidiebedrag bij het uitvoeren van twee of meer maatregelen door een vakspecialist is maximaal € 1.500;
 - c. De bedragen onder a. en b. worden verdubbeld voor eigenaar-bewoners die vallen onder de 'Doelgroep verdubbeling tegemoetkoming', zoals beschreven in artikel 5 lid 2 en 3.

B. Doe-Het-Zelf

2. Als subsidieaanvrager de isolatiemaatregelen zelf uitvoert, dan gelden de volgende maximale subsidiebedragen:
 - a. Het subsidiebedrag bij het zelf uitvoeren van één maatregel is maximaal € 500;
 - b. Het subsidiebedrag bij het zelf uitvoeren van twee of meer maatregelen is maximaal € 1.000;
 - c. De bedragen onder a. en b. worden verdubbeld voor eigenaar-bewoners die vallen
 - d. onder de 'Doelgroep verdubbeling tegemoetkoming', zoals beschreven in artikel 5 lid 2 en 3.

C. Combinatie Vakspecialist en Doe-Het-Zelf

1. De subsidiebedragen zoals genoemd in Artikel 7 A en B mogen allebei aangevraagd worden als verschillende maatregelen zowel door een vakspecialist als door de subsidieaanvrager zelf worden uitgevoerd. Het maximaal aan te vragen subsidiebedrag is dan € 2.500 voor vier of meer uit te voeren isolatiemaatregelen.

Artikel 8 Subsidieplafond

1. Het subsidieplafond voor de isolatiemaatregelen genoemd onder artikel 3 is: € 1.300.000.
2. Het college kan het subsidieplafond verhogen en/of de looptijd van de subsidieregeling verlengen indien de gemeente tussentijds aanvullende middelen vanuit het Rijk ontvangt voor de Lokale Aanpak Isolatie.

Artikel 9 Wijze van verdeling

1. Verstrekking van subsidie vindt plaats op volgorde van ontvangst van complete subsidieaanvragen, totdat het voor de betrokken subsidie vastgestelde subsidieplafond is bereikt.
2. Indien de subsidieaanvraag niet compleet of onjuist is, wordt de subsidieaanvrager, nadat de gemeente hierover contact heeft opgenomen, een termijn van 10 werkdagen gegund om de aanvraag aan te vullen.
3. Indien het vastgestelde subsidieplafond dreigt te worden overschreden of wordt overschreden als gevolg van het aantal aanvragen dat op dezelfde dag wordt ontvangen, worden de aanvragen die op die dag ontvangen zijn, door middel van loting gerangschikt.

Artikel 10 Indieningsvereisten en aanvraag van de subsidie

Een subsidieaanvraag moet worden ingediend door middel van een door het college vastgesteld aanvraagformulier 'subsideregeling Lokale aanpak Isolatie Altena', zoals beschikbaar gesteld op de website van de gemeente Altena. Daarnaast moet een aantal documenten aangeleverd worden:

A. Vakspecialist

In afwijking van artikel 6 van de ASV moet een subsidieaanvraag vergezeld zijn van de volgende gegevens:

- Adresgegevens van de woning
- De WOZ-waarde per 1-1-2022
- Het energielabel van de woning
- Bewijs van eigendom van de woning
- Kopie van door u ondertekende offerte(s) van de vakspecialist(en) *of* de factuur/facturen van de vakspecialist(en). Hierop moet duidelijk beschreven zijn:
 - welke maatregel(en) uit de maatregelenlijst (bijlage 1) genomen gaat/gaan worden
 - de netto oppervlakte van het te isoleren bouwdeel/de beglazing
 - de meldcode voor [isolatiematerialen](#) *of* [isolierend glas](#) conform de lijst van RvO *of* het type isolatiemateriaal, de dikte en de isolatiewaarde ervan
- Eén of meerdere kwalitatief goede en duidelijke foto's van de situatie voor het treffen van de maatregel(en)

B. Doe-Het-zelf

In afwijking van artikel 6 van de ASV moet een subsidieaanvraag vergezeld te zijn van de volgende gegevens:

- Adresgegevens van de woning
- De WOZ-waarde per 1-1-2022
- Het energielabel van de woning
- Bewijs van eigendom van de woning

- Eén of meerdere kwalitatief goede en duidelijke foto's van de situatie voor het treffen van de maatregel(en)
- Een toelichting met daarin beschreven:
 - welke maatregel uit bijlage 1 genomen gaat worden
 - de netto oppervlakte glas, kozijnen en/of m² van de kozijnpanelen per kozijn
 - het type isolatiemateriaal, de dikte en de isolatiewaarde ervan

C. Gecombineerd

Als beide subsidies aangevraagd worden, dient subsidieaanvrager bij het indienen van de subsidieaanvraag te zorgen voor de juiste informatie per maatregel zoals genoemd in A en B van dit artikel.

Artikel 11 Aanvraagtermijn

In afwijking van artikel 7 van de Algemene Subsidieverordening, kan een aanvraag voor subsidie het gehele kalenderjaar worden ingediend, tot en met 31 december 2027.

Artikel 12 Beslistermijn

Op een aanvraag voor subsidie:

1. In afwijking van artikel 8, tweede lid, van de ASV, beslist het college op een subsidieaanvraag binnen 8 weken na ontvangst van de volledig ingediende aanvraag.
2. Het definitieve subsidiebedrag wordt na de verantwoording vastgesteld en indien nodig geheel of gedeeltelijk teruggevorderd.

Artikel 13 Aanvullende weigeringsgronden

Onverminderd het bepaalde in artikel 4:25, tweede lid, en artikel 4:35 van de Awb en artikel 9 van de ASV wordt de subsidie geweigerd als:

1. Deze wordt aangevraagd voor isolatiemaatregelen die zijn uitgevoerd vóór 1 januari 2024;
2. Deze wordt aangevraagd voor isolatiemaatregelen ten behoeve van een uitbreiding van de bestaande woning, zoals omschreven in artikel 6 A lid d;
3. Deze wordt aangevraagd voor materiaalkosten of arbeidskosten voor de (esthetische) afwerking en voor nieuwe kozijnen;
4. De kosten voor de uitvoering van de voorzieningen waarvoor een subsidieaanvraag wordt gedaan naar het oordeel van het college niet in redelijke verhouding staan tot het beoogde resultaat;
5. De subsidieaanvraag het maximale subsidiebedrag overschrijdt zoals benoemd in artikel 7;
6. De isolatiemaatregel niet worden aangebracht op een slecht geïsoleerd bouwdeel van de woning;
7. Het aangevraagde subsidiebedrag hoger is dan de werkelijk gemaakte kosten na aftrek van andere aangevraagde of verleende subsidies voor dezelfde subsidiabele isolatiemaatregelen;
8. Bij Doe-Het-Zelf arbeidskosten worden meegenomen in de aanvraag;
9. Het subsidieplafond is bereikt.

Artikel 14 Bevoorschotting

Bij een complete aanvraag wordt een voorschot van 100% van het subsidiebedrag beschikbaar gesteld.

Artikel 15 Verantwoording

De subsidieaanvrager wordt verplicht om aan te tonen dat de activiteiten waarvoor de subsidie wordt verstrekt zijn verricht en dat is voldaan aan de aan de subsidie verbonden verplichtingen. Subsidieaanvrager dient binnen 13 weken na beschikbaarstelling van het voorschot via een door het college vastgesteld verantwoordingsformulier een aanvraag tot vaststelling in. Bij een verschil tussen het ontvangen subsidiebedrag en de totale subsidiabele kosten wordt het teveel ontvangen subsidiebedrag teruggevorderd.

A. Vakspecialist

In afwijking van artikel 13, 14 en 15 van de ASV moet de verantwoording vergezeld zijn van de volgende gegevens:

- De meldcode(s) van isolatiemaatregel(en) die zijn uitgevoerd;
- Een omschrijving van het product, met onder andere het typenummer, het merk of de fabrikant;
- Het aantal m² isolatiemateriaal/glas dat is aangebracht, exclusief het aantal m² isolatiemateriaal/glas dat is gebruikt voor uitbreiding van de wooninhoud of het woonoppervlak van de woning;
- Kwalitatief goede en duidelijke foto's van de installatie in/aan de woning;
- Factuur met daarop de datum van installatie en de contactgegevens van uw vakspecialist;
- Het betaalbewijs.

B. Doe-Het-Zelf

In afwijking van artikel 13, 14 en 15 van de ASV moet de verantwoording vergezeld zijn van de volgende gegevens:

- Facturen/kassabonnen van de aangeschafte materialen voor de uitgevoerde subsidiabele activiteiten:
 - hierop is het deel van de subsidiabele kosten duidelijk uitgesplitst
 - hierop is de isolatiewaarde en de hoeveelheid/m² van ieder product goed te zien. Als dat niet mogelijk is: duidelijke foto's van de isolatiewaarden die op de verschillende producten staan.
- Kwalitatief goede en duidelijke foto's van de te isoleren bouwdelen van de woning voor/tijdens en ná uitvoering van de isolatiemaatregel(en)

Artikel 15 Hardheidsclausule

Overeenkomstig het bepaalde in artikel 19, tweede lid, van de ASV kan het college besluiten van een of meer bepaalde artikelen of artikelliden van deze regeling af te wijken als daaraan vasthouden voor een subsidieaanvrager of -ontvanger gevolgen zou hebben die wegens bijzondere omstandigheden onevenredig zouden zijn in verhouding tot de daarmee te dienen belangen.

Artikel 16 Slotbepalingen

1. Deze subsidieregeling treedt in werking op de dag na bekendmaking van deze regeling.
2. Deze subsidieregeling loopt met terugwerkende kracht van 1 januari 2024 tot en met 31 december 2027.
3. Deze subsidieregeling wordt aangehaald als: 'Subsidieregeling Lokale Aanpak Isolatie Altena 2024-2027'.

Ondertekening

Aldus vastgesteld door burgemeester en wethouders van Altena op xx xxxxxxx 2024.

De secretaris,

Drs. XXXX

De burgemeester,

Drs. E.B.A. Lichtenberg MCM

BIJLAGE 1 MAATREGELENLIJST | Subsidieregeling Lokale Aanpak Isolatie Altena 2024-2027

- **Vloerisolatie en bodemisolatie:**
Het aanbrengen van minimaal 20 m² vloer- of bodemisolatie met een isolatiewaarde (Rd-waarde) van minimaal 3,5 [m² K/W].
- **Gevelisolatie:**
Het isoleren van minimaal 10 m² van de bestaande binnen- of buitengevel waarbij de isolatiewaarde (Rd-waarde) minimaal 3,5 [m² K/W] is. Let op: Voor het uit laten voeren van gevelisolatie dient de subsidieaanvrager een vakspecialist in te schakelen die natuurvriendelijk isoleert en voorkomt op de website www.natuurvriendelijkisoleren.nl.
- **Spouwmuurisolatie:**
Het isoleren van minimaal 10 m² van de bestaande spouwmuren, waarbij de isolatiewaarde (Rd-waarde) minimaal 1,1 [m² K/W] is. Let op: Voor het uit laten voeren van spouwmuurisolatie dient de subsidieaanvrager een vakspecialist in te schakelen die natuurvriendelijk isoleert en voorkomt op de website www.natuurvriendelijkisoleren.nl.
- **Dakisolatie:**
Het aanbrengen van minimaal 20 m² dakisolatie met een isolatiewaarde (Rd-waarde) van minimaal 3,5 [m² K/W]. Let op: Voor het uit laten voeren van dakisolatie aan de buitenzijde dient de subsidieaanvrager een vakspecialist in te schakelen die natuurvriendelijk isoleert en voorkomt op de website www.natuurvriendelijkisoleren.nl. Subsidieaanvrager moet in de subsidieaanvraag kiezen tussen dakisolatie of zolder/vlieringvloerisolatie. Subsidieaanvrager krijgt maar voor een van deze maatregelen subsidie.
- **Zolder/vlieringvloerisolatie:**
Als er geen zolder-/vlieringvloerisolatie aanwezig is, kan als alternatief voor dakisolatie worden gekozen voor het aanbrengen van minimaal 20 m² zolder/vlieringisolatie met een isolatiewaarde (Rd-waarde) van minimaal 3,5 [m² K/W]. Op de zolder mogen geen voorzieningen aanwezig zijn waarmee de zolder kan worden verwarmd. Er moet sprake zijn van een gesloten vlieringluik of gesloten toegangsdeur. Let op: Subsidieaanvrager moet in de subsidieaanvraag kiezen tussen dakisolatie of zolder/vlieringvloerisolatie. Subsidieaanvrager krijgt maar voor een van deze maatregelen subsidie.
- **Isolerend glas:**
 - Het vervangen van minimaal 8 m² bestaand glas (enkel of dubbel) door HR++ glas of beter met een U-waarde van 1,2 W/m²K of lager
 - Het aanbrengen van minimaal 8 m² energiezuinig glas voor monumenten/beschermd dorpsgezicht of vergelijkbare woningen met een U-waarde van 3,5 W/m²K of lager.
 - Nieuwe kozijnen die nodig zijn voor plaatsing van isolerend glas, komen niet voor subsidie in aanmerking.

- **Isolerende deur:**

De isolerende deur heeft een isolatiewaarde (Ud-waarde) van $\leq 1,5 \text{ W/m}^2\text{K}$. Een isolerende deur komt alleen voor subsidie in aanmerking als ook Isolerend glas (HR++ of triple glas) in de woning is aangebracht. Iedere isolerende deur telt als één isolatiemaatregel.

- **Ventilatie:**

Het voor de eerste keer in de woning aanleggen van CO₂-gestuurde ventilatie óf balansventilatie met warmteterugwinning (evt. in combinatie met CO₂ sturing) met een rendement van ten minste 90%. Energiezuinige ventilatie komt alleen voor subsidie in aanmerking in combinatie met één of meer isolatiemaatregelen.

BIJLAGE 2 SLECHT GEÏSOLEERD BOUWDEEL | Subsidieregeling Lokale Aanpak Isolatie Altena 2024-2027

Bouwdelen zijn slecht geïsoleerd wanneer ze niet voldoen aan minimale isolatie-eisen zoals hieronder vermeld:

1. Dak:
 - a. Hellend of plat dak: Dit bouwdeel is slecht geïsoleerd als er geen isolatie aanwezig is, of de aanwezige isolatie minder dan 9 cm dik is of een Rc-waarde van minder dan 2,0 heeft.
 - b. Zolder-/vlieringvloerisolatie: Dit bouwdeel is slecht geïsoleerd als er geen isolatie aanwezig is of de Rc-waarde minder dan 0,5 is. NB: Geldt als alternatief voor dakisolatie. Alleen toe te passen bij een onverwarmde zolder en gesloten vlieringluik of gesloten toegangsdeur.
2. Gevel: Dit bouwdeel is slecht geïsoleerd als er geen isolatie aanwezig is, of de Rc-waarde minder dan 1,1 is.
3. Vloer-/bodemisolatie: Dit bouwdeel is slecht geïsoleerd als er geen isolatie aanwezig is, of de aanwezige isolatie minder dan 5 cm dik is of een Rc-waarde van minder dan 1,3 heeft.
4. Beglazing: Dit bouwdeel is slecht geïsoleerd als ze bestaan uit enkel glas, oud dubbelglas of oud HR glas, of indien de Ur-waarde lager is dan 1,6.